

STIV
BERI
KLJUČEVI PAKLA

Preveo Mirko Bižić

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2018.

Za osoblje i ljude koji finansijski podržavaju Biblioteke Smitsonijan.

Da su ljudi anđeli, ne bi bilo potrebe ni za kakvom vlašću.

DŽEJMS MEDISON

(Ali) ako učinite sebe ovčama, vukovi će vas pojesti.

BENDŽAMIN FRENKLIN

PROLOG

VAŠINGTON, OKRUG KOLUMBIJA

24. januar 1865.

14.45

Opazio je iznenadnu uzrujanost na licu svog domaćina. Neuobičajen prizor, s obzirom na to da je Džozef Henri važio za ozbiljnog čoveka i jednog od vodećih američkih naučnika, da se i ne pominje njegova prestižna titula.

Sekretar Instituta Smitsonian.

Sedeo je u Henrijevoj prohladnoj kancelariji na udobnom kožnom kauču, i njihov posao bio je skoro završen. Ugovorio je sastanak nedeljama ranije, i trebalo je da do njega dođe juče, ali je odložen. To je bilo razumljivo, jer je građanski rat besneo kroz Virdžiniju, mada je delovalo da je sukob u poslednjim danima. Sve se promenilo posle Getisburga. Preko 250 000 vojnika Konfederacije bilo je mrtvo. Još 250 000 ih je venulo u federalnim logorima za ratne zarobljenike, a 125 000 ih je ostalo osakaćeno i ranjeno. Tamo gde je ranije izgledalo da je južnjačka pobeda moguća, sada je izgledalo da je vrhunac snage Konfederacije konačno uminuo.

„Jesi li to čuo?“, upitao je Henri.

Zapravo jeste čuo.

Oštar, pucketav zvuk negde odozgo.

Kancelarija se nalazila na drugom spratu, iza velikog ružičastog prozora i između dva prepoznatljiva tornja zgrade.

„Možda samo led klizi s krova“, rekao je on Henriju.

Dan je bio vrlo hladan. Reka Potomak jedva da je tekla, prekrivena debelim pločama leda koje samo što nisu potpuno obustavile rečni saobraćaj i zato su odložile njegov dolazak. Ulazak u severnu prestonicu nije bio lak. Federalni distrikt okruživale su tvrđave. Svuda je bila ulogorena vojska. Mere bezbednosti postale su stroge. Ulazak i izlazak podrazumevali su pitanja i restrikcije. Na svu sreću, on je imao sve potrebne isprave da dolazi i odlazi, što je i bio razlog zbog koga je izabran za ovaj zadatak.

Zvuk se ponovo začuo.

A onda opet.

„Mogao bi da bude led“, rekao je Henri. „Ali nije.“

Njegov domaćin ustao je i otrčao do vrata kancelarije. On ga je pratio u poput pećine sumračnu salu za predavanja na dva nivoa, gde su gusti oblaci dima lebdeli ispod svoda.

„Zgrada gori!“, povikao je Henri. „Oglasi uzbunu.“

Sekretar je požurio niz stepenice u prizemlje. Iza okruglih prozora na krovu prirodna svetlost, koja bi inače obasjavala unutrašnjost zgrade, postala je tamna i mračna. Dim je progutao njenu spoljašnju stranu i počeo je da prodire unutra. Čuo je teške korake, vrata koja se otvaraju i zatvaraju i povike. Ljudi su pohrlili u salu, a zatim počeli da beže u prizemlje.

Potrčao je niz jedan hodnik prema galeriji slika, gde je gips sa plafona pljuštao kao kiša, otkrivajući plamene jezike koji su već zahvatili tavan i krov. Nekoliko slika počelo je da gori. Kao slikaru, ovaj prizor izazivao mu je mučninu. Vatra ovde kao da je bila izuzetno jaka, što je moglo da ukazuje na mesto na kome je prvobitno izbila. Isterao je umetnika iz svoje glave i počeo da razmišljao kao obaveštajac, analizirajući mogućnosti i izvlačeći zaključke.

Crni dim nakupljao se u gustim oblacima.

Postajalo je teško da se diše.

On je doputovao iz Ričmonda po tajnoj naredbi predsednika Džefersona Dejvsa lično. Činjenica da je poznavao Džozefa Henrija i Smitsonijan činila ga je idealnim izborom za ovaj zadatak. Tajna mirovna konferencija već je bila zakazana za dve nedelje na Hempton roudsu. Linkoln je nameravao da prisustvuje, kao i potpredsednik Konfederacije Aleksander Stivens, koji je već dve godine pokušavao da okonča rat. Džef Dejvis mrzeo je svog zamenika, i smatrao je prokletog Džordžijca slabim i prevrtljivim. Ali Stivens je gajio velike nade da bi se mogao ugovoriti častan završetak sukoba.

Podigao je ruku i upotrebio rukav svog vunenog kaputa kao filter za disanje. Na suprotnoj strani sale, iza drugih vrata, vatra je buktala u sobi sa aparatima i zbirka retkih naučnih instrumenata uskoro više neće postojati. Znao je da unutrašnji zidovi ni ovde ni na drugoj strani sale za predavanja nisu povezani sa plafonom, pošto je zamisao bila da oni mogu da se pomere i sala ukloni, kako bi se ceo sprat pretvorio u veći izložbeni prostor. Međutim, takva gradnja sada je pogodovala požaru, koji se širio preko zidova bez ikakve prepreke.

„Zgrada je propala“, vrisnuo je neki čovek jureći kroz salu i noseći sa sobom kutiju. „Svi moraju da izađu.“

Ta procena mogla je da bude tačna, pa je morao da požuri. Svrha njegove posete ostala je u Henrijevoj kancelariji, položena na pisači sto. Morala je

Ključevi pakla

da bude zaštićena. Vatra još nije stigla do tamo, ali bilo je pitanje trenutka kada će se to desiti. Ljudi su trčali okolo, neki noseći slike, drugi knjige i dokumenta, a neki su u naručju držali uzorke za koje su izgleda procenili da su previše dragoceni da bi bili ostavljeni. Zgrada je postojala od 1846, kada je Kongres najzad odlučio šta da uradi sa pola miliona dolara koje je državi u testamentu ostavio nepoznati britanski hemičar po imenu Džejms Smitson, jer je njegov nalog iz groba kako da se novac utroši bio donekle zbunjujući. *Osnovati u Vašingtonu ustanovu pod imenom Institut Smitsonijan, za uvećanje i širenje znanja među ljudima.*

Još čudnija je bila činjenica da Smitson nikada nije bio u SAD, a ipak je ostavio čitavo svoje bogatstvo vladi te zemlje.

Kongresu su trebale godine da nešto preduzme u vezi sa tim.

Neki su mislili da *ustanova* treba da bude samo ogromna biblioteka, drugi samo muzej, nekolicina se zalagala nizove raznih predavanja koja će sama sebe finansirati, dok je jedna grupa želela da se za taj novac objavljuju samo važne i cenjene rasprave. Južnjački predstavnici u Kongresu bili su u celini skeptični, i mislili su da će planirana ustanova postati neka vrsta foruma za pristalice ukidanja ropstva. Oni su se odupirali zamisli da se bilo šta uradi sa tim novcem i hteli su da ga jednostavno vrate. Na kraju su prevladale hladnije glave i dogovoreno je da se *ustanova* sastoji od biblioteke, muzeja, umetničke galerije i sale za predavanja, u zgradi *velikih razmera* kako bi sve to stalo u nju. Tako je podignuta građevina u romanskom stilu iz XII veka, sa dugim krilima, visokim tornjevima, lukovima i krovom od crepa, jedinstvena u celoj zemlji – njen oblik i spoljašnji zidovi od crvenog peščara podsećali su na neki manastir. To je namerno i urađeno kako bi se stvorio kontrast u odnosu na neoklasičnu arhitekturu u stilu grčke obnove koja je dominirala u prestonici. Džozef Henri mrzeo je dovršeni projekat i nazivao ga *fantastičnom i skoro neupotrebljivom zgradom, žalosnom greškom*. Ali mnogi su počeli da je nazivaju drugim imenom.

Zamak.

A sada je zgrada gorela.

Otrčao je nazad do Henrijeve kancelarije i video da u njoj nekog ima. Neki drugi čovek bio je unutra i on je isprva pomislio da je to pripadnik osoblja ustanove. Zatim je primetio tamnoplavu uniformu i kratki kaput, i čin kapetana Unije na oba ramena. Čovek se okrenuo i, bez trenutka oklevanja, posegnuo za oružjem na boku.

On je ranije pomislio da ga neko prati. Plan mu je bio da uđe u Zamak i iz njega izađe neopažen. Ali stvari ne idu uvek po planu.

Čuo je pucanj i metak se zabio u dovrtak, ali on se već bacio na pod i sklonio s vrata. Takođe je primetio da je revolver jedan od onih novih, sa dvostrukim dejstvom, koji automatski nateže i otpušta obarač i okreće bu-
rence sa mecima.

Skup i redak.

Pao je na pod hodnika i posegnuo za vlastitim revolverom sa dvostrukim dejstvom, zadenutim u futrolu ispod kaputa. Nadao se da će izbeći nasilje, ali sada je izgledalo da nema izbora. Ustao je i spremio se da se obračuna sa čovekom u Henrijevoj kancelariji. Sedam i po metara iznad njega vatra je jurila preko plafona pocrnalom putanjom i čitava sala bila je skoro puna zagušljivog dima. Komadi zapaljenog drveta padali su i po hodniku i po Henrijevoj kancelariji. Kapetan je istrčao napolje, s oružjem u jednoj i onim što je njega dovelo u kancelariju Džozefa Henrija u drugoj ruci.

„Daj ovo sekretaru“, naložio mu je Džeferson Dejvis pružajući mu mesin-
gani ključ složene izrade. „I donesi svoj dnevnik.“

On je video svesku položenu na Henrijev pisači sto, ali kapetan ju je sada držao zajedno sa ključem. To što je neznanac tačno znao šta treba da uzme bilo je uznemirujuće.

Zato se bacio na kapetana i oborio ga na pod.

Zajedno su se otkotrljali prema podijumu okrenutom prema polukružnom redu sedišta. Kapetan se otrgnuo i skočio na noge, ali on ga je povukao uhvativši ga za članke tako da čovek zaneo, mlatarajući rukama po vazduhu, i telo u uniformi sručilo se na drveni pod uz glasan tresak.

To je nateralo čoveka da ispusti sve što je držao.

On je dograbio ključ i dnevnik.

„Hvala lepo“, rekao je ošamućenom kapetanu.

Ustao je i šutnuo revolver u neprozirni dim. Hteo je da krene ka izlazu kada je kapetan došao sebi i otkotrljao se na sve četiri, spreman za skok.

„A zašto moraš?“, promrmljao je on oficiru.

Zatim je vrhom čizme pogodio kapetana ispod brade, od čega je on pao unatrag izgubivši svest.

„Sada, molim te, ostani tu.“

Požurio je prema stepeništu i sišao u prizemlje. Na svu sreću, požar kao da se zadržao samo na gornjim spratovima, a dole je dopiralo tek nešto malo dima. Primetio je da su kante s vodom, koje su bile raspoređene kroz Veliku salu – svakako kao mera predostrožnosti za upravo ovakvu situaciju – potpuno zamrznute, neupotrebljive da bi se obuzdala sve jača vatrena stihije.

Ključevi pakla

Čak i da se voda u njima nije pretvorila u led, vatra je jednostavno bila previše velika da bi se ugasila kantama.

Čuo je prasak i shvatio da se još jedan deo krova urušio.

Bilo je vreme da ode.

Ali kapetan...

On nije mogao da se izvuče.

Zašto bi njega bilo briga?

Savest je takva smetnja.

Gurnuo je revolver nazad u futrolu, a ključ i dnevnik u unutrašnji džep. Zatim se, nasuprot sopstvenoj razumnoj proceni, ponovo popeo uz stepenice, pronašao onesvećenog kapetana i prebacio ga sebi preko ramena. Spustio je čoveka u prizemlje i izneo ga na svetlost dana baš kad su se vatrogasna kola na parni pogon dokotrljala na lice mesta.

Do tada se okolo već okupilo podosta sveta.

Dim i plamen kuljali su iz gornjih delova Zamka, uvijajući se oko kamenih zidova i izbijajući ispod lukova i ukrasnih svodova. Knjige su ispadale kroz prozore, dok su dobrovoljci očajnički pokušavali da spasu šta mogu. Toranj se srušio u dimu i ugarcima. Spustio je kapetana podalje od zgrade, na mestu gde su pregledani i drugi ljudi zagušeni od dima.

Okrenuo se i ponovo zagledao u katastrofalni požar.

Izgledalo je da je galerija sa slikama, sa svojim visokim lučnim prozorima i zidovima pokrivenim veličanstvenim portretima Indijanaca, izgubljena, kao i Henrijeva kancelarija. Prozori na gornjem spratu rasprsnuli su se prema napolje prosipajući kišu srce. Pumpe na vatrogasnim kolima počele su da rade, ali je hladnoća otežavala njihovo funkcionisanje. Neverovatno, ali istočna strana zgrade, gde je Henri živio sa porodicom, izgledala je u redu, jer je vatra zaustavljena u zapadnom delu drugog sprata.

Međutim, ništa od ovoga nije bilo problem. Time će se baviti drugi, u prvom redu sekretar Henri, visoki čovek asketskog izgleda umotan u bezobličan crni kaput, koji je žurio oko zgrade izdajući naređenja. On je privukao Henrijev pogled i diskretno se potapšao po džepu kaputa, što je značilo da je sve na sigurnom. Henri je klimnuo glavom, potvrđujući da je razumeo. Zatim mu je blagi trzaj Henrijeve glave, nagnute u stranu, pokazao da on treba da ode.

Odličan savet.

Ne postavljajući pitanja, Džozef Henri igrao je opasnu igru. S jedne strane, on je služio u Stalnoj komisiji Ministarstva mornarice, savetujući Uniju o temama kao što je upotreba balona u ratovanju, novo oružje, čak i

iskopavanje uglja u Srednjoj Americi. Ali s druge strane, bio je duboko ubeđen u svoju odgovornost prema opštem znanju i svoje dužnosti na mestu sekretara Smitsonijana. Držeći se toga, odbio je da istakne američku zastavu iznad Zamka i opirao se da obezbeđuje smeštaj vojnicima Unije, tvrdeći da je Smitsonijan neutralna međunarodna naučna organizacija. Njegovo predratno prijateljstvo sa Džefersonom Dejvisom nije bilo tajna, i današnji sastanak Henri je ugovorio direktno sa Ričmondom, a šifrovane poruke slate su tamo i nazad preko golubova pismonoša.

Primitio je da dolazi jedinica vojnika Unije.

Bilo je vreme da ode.

Stopio se sa svetinom i polako se udaljio. Prepoznao je neka od lica ljudi koji su se okupili da gledaju spektakl i shvatio da je i sam Kongres prekinuo zasedanje. Mnogi poznati severnjački političari republikanskog opredeljenja stajali su na hladnoći. Njegov dnevnik bio je bezbedan u unutrašnjem džepu kaputa, blizu njegovih grudi. On je bio usamljeni čovek sa zadatkom.

Baš onako kako je voleo.

Vojnici su se rasporedili i sada su nadzirali okupljeni svet. Čudno, s obzirom na to da bi trebalo da gase požar. Zatim je video da je kapetan koji je bio unutra u zgradi ustao na noge i predvodio potragu.

Nekoliko kočija stajalo je u blizini, a ljudi koji su sedeli u njima zurili su u zapaljenu zgradu u mutnom popodnevu. Usredsredio se na jednu u čijem se prozoru moglo videti lepo ovalno lice sredovečne žene, uokvireno smeđom kosom koja spuštala do ramena. Oko vrata je nosila ogrlicu, zlatni medaljon koji se isticao u oštrm kontrastu u odnosu na njen crni kaput, čvrsto zakopčan zbog hladnoće.

Pažljivo je pogledao simbol.

Krst unutar kruga.

Vojnici su prilazili sve bliže, ali on je nastavio polako da se primiče kočiji, držeći pognutu glavu. Grlo ga je peklo od dubokih udisaja ledenog vazduha.

Stigao je do kočije i rekao: „Svi vi mladi ljudi što prolazite, vi ste sada onakvi kao što sam nekad bio ja.“

Ona se osmehnula na njegove stihove. „Vrlo poetično.“

Ključevi pakla

„Možete li da nastavite moju strofu?“

„Kakav sam ja sada, vi moraćete biti, stoga se spremite da me pratite.“

Tačne reči, izgovorene na pravi način. Bio je to epitaf koji je jednom video na nekom starom grobu, i stihovi su mu se urezali u pamćenje. Tako je to išlo kod njega. Bilo mu je teško da išta zaboravi. Pojediniosti su ostajale tu zauvek, a taj talenat pokazao se korisnim u poslednjih nekoliko godina. Prvobitno je bilo planirano da pronađe ovu privlačnu ženu kada izađe iz Zamka, a ona je prema tom planu trebalo da prođe Desetom ulicom tačno u četiri sata po podne.

„Molim vas, pridružite mi se“, reče ona.

Popeo se u kočiju i zatvorio vrata, sklanjajući se od pogleda i sedajući nasuprot njoj.

„Još nekoliko trenutaka i mogli su da vas otkriju“, šapnula je.

„Zaista.“

On je retko imao ikakav primetan osećaj straha, i mogao je da ostane pribran i kada se suoči sa velikom opasnošću. Ali, kada bi ta opasnost prošla, uvek kao da je dolazilo do trenutne pauze, i javljao se osećaj oslobođanja koji je označavao i olakšanje i sigurnost.

Kao sada.

Ona je ponovo gurnula ogrlicu ispod kaputa, van domašaja pogleda. Zatim je doviknula kočijašu da polaze i konj je krenuo napred. Zamisao je bila da on završi posao sa sekretarom Henrijem i tokom večeri se pridruži ovoj ženi radi izvršenja drugog dela zadatka. Sezona društvenih događaja u Vašingtonu već je počela – vreme za zabave, prijeme i sedeljke. Večerašnje okupljanje, u kući ministra mornarice Gideona Velsa, biće uobičajeni raskošni i važan događaj. U federalnom gradu živelo je skoro 75 000 ljudi, od kojih je trećina naginjala ka Jugu. Njegov posao bio je da prisustvuje prijemu sa ovom ženom i drži uši otvorene. Uostalom, to je bio glavni zadatak špijuna. Ali to više nije bilo moguće.

Stvari su se promenile.

Bar je imao ključ i dnevnik.

Nije bilo neophodno pominjati susret sa oficirom Unije. Taj izveštaj biće samo za uši Džefersona Dejvisa. Ali dugovao je svojoj spasiteljki zahvalnost, pa je nagnuo glavu u stranu i osmehnuo joj se.

„Angus Adams, gospođo.“

Ona mu je uzvratila osmeh. „Marijana Maklohlin. Prijatelji me zovu Meri.“

„Drago mi je što sam vas upoznao, Meri. Prijatelji me zovu Koton.“

SADAŠNJOST

PRVO POGLAVLJE

ZAPADNI ARKANZAS

UTORAK, 25. MAJ

13.06

Koton Malon usredsredio se na blago.

Potraga je počela pre tri sata, kada je krenuo iz obližnje brvnare na vrhu planine i kada su ga odvezli trideset kilometara odatle, na severne rubove Nacionalnog parka Vošita, među 1,8 miliona jutara starih hrastova, bukvi, kedrova i brestova. Divljina je bila magnet za ljubitelje prirode, ali pre sto pedeset godina bila je utočište za odmetnike, budući da su brdski teren i gusta šuma nudili izvrsna skrovišta i za opljačkani plen i za ljude.

Pomagao je Nacionalnom muzeju američke istorije u zadatku koji je rado prihvatio. Obično bi ga njegova nekadašnja šefica Stefani Nel ili uključila u akciju ili odmah zaposlila, ali ovog puta poziv je došao od kancelara Smitsonijana lično, predsednika Vrhovnog suda SAD, koji mu je objasnio problem i dao dovoljno informacija da mu privuče pažnju. Ponuđena nagrada od 25 000 dolara bila je takođe više nego velikodušna. Istinu govoreći, on bi to radio i besplatno, pošto je bio slab na Smitsonijan.

A kome se ne bi dopalo da traga za izgubljenim blagom!

Šume u koje je zašao protezale su se od iskrzanih visoravni planina Ozark na severnom kraju države, do talasastih vrhova Vošite na jugu. Između su ležale doline, planinski vidici, grebeni, pećine i bezbrojne reke i potoci. Sve u svemu, bio je to pravi raj, koji on nikada ranije nije posetio, što je bio još jedan razlog što je prihvatio zadatak.

Došao je opremljen tehnologijom XXI veka, magnetometrom i GPS lokatorom, zajedno sa početnim koordinatama. Koristeći GPS lokator probijao se kroz drveće prilazeći tački koju će, kako se nadao, satelit na hiljade kilometara gore iznad njega označiti kao tačku X.

Sve to bilo je vrlo zanimljivo.

Bibliotekar po imenu Martin Tomas, koji je radio u Američkom istorijskom muzeju, proučavao je svežanj starih mapa, beleški i dnevnika pohranjen

u ogromnom arhivu Smitsonijana. Pristup dokumentima bio je ograničen, a u njima su bile pojedinosti o istrazi Smitsonijana obavljenoj 1909, koja je podrazumevala i raniju ekspediciju u zapadnom Arkanzasu. Putovanje nije donelo nikakve rezultate, osim što je vođa istraživača ubijen kada su dvojica lovaca od njega pomislili da je jelen. To je mogao biti nesrećan slučaj, ali Koton nije bio toliko naivan da misli kako lokalni šerif ne vodi računa o svojim biračima – a ruralni Arkanzas na početku XX veka bio je potpuno *lokalni*.

Tamo je bilo lako gurnuti razne stvari pod tepih.

GPS lokator nastavio je da izbacuje brojeve na ekranu.

Prilagodio je pravac kretanja i nastavio da hoda, tragajući između drveća. Proveo je protekla tri dana u Vašingtonu, prelistavajući iste beleške s terena, knjige, papire, karte i dokumenta koji su privukli pažnju Martinu Tomasu. Međutim, on je pristup dobio uz odobrenje kancelara. Opširno je čitao o onome što može očekivati ovde na terenu u Arkanzasu. Novije beleške, koje je napravio sam Tomas, opisivale su konkretan orijentir – koji je odavno označen kao drvo sa mape – zajedno sa preciznim koordinatama. Uslužni recepcioner u brvnari ispričao mu je još više, uključujući i gde otprilike može da nađe pomenutu veličanstvenu bukvu.

Lokator je zapištao.

Tačka X.

I bila je tu.

Drvo je bilo visoko najmanje petnaest metara. Na njemu je bilo 65 rezbarija. Znao je to jer je Tomas bio ovde pre mesec dana i izbrojao ih. Ali dogodila se nezgoda. Obezglavljeni kip, izrešetan mecima, bio je obešen iznad staze. Visio je sa drveta i ljuljao se iznad gomile praznih čaura iz sačmare. Oko celog drveta bili su iscrtani obrnuti krstovi. Uzica se spuštala od kipa do čaura. Poruka je bila jasna.

Odlazi.

To je upalilo.

Tomas je pobegao.

Međutim, ovog puta došao je profesionalac, naviknut na nevolje.

Prišao je drvetu i primetio rezbarije. Polako je prešao prstom preko ptice, zvona i nečega što je izgledalo kao konj bez nogu. Botaničar u Muzeju istorije prirode rekao mu je da tanka, glatka kora bukve raste sporo, što sprečava pucanje. Zato će ono što je urezano na bukvu biti vidljivo i decenijama kasnije. Mnoge rezbarije obrasle su mahovinom, a druge su se izvitoperile od decenija rasta. Ali većina njih mogla se protumačiti. On je sa sobom u rancu doneo mekanu plastičnu četkicu, koju je upotrebio da blago očisti

Ključevi pakla

lišajeve, otkrivajući još slova i simbola. Hteo je da ih dodatno prouči, zajedno sa njihovim mogućim značenjima, ali to u ovom trenutku nije bilo važno. Umesto toga, uzimajući ovo kao početnu tačku, potražio je drugo stablo.

I video ga je.

Na udaljenosti od deset metara.

Bio je to visoki crveni hrast, čije su grane bile davno potkresane na neprirodan način, a sada su izrasle visoke kao stative gola. Pogledao je pored tog stabla i usmerio GPS u tom pravcu. Morao je da se drži prave linije, koristeći mesto na kome je stajao kao jednu tačku a stative gola kao drugu, držeći stalni longitudinalni broj GPS-a i idući na sever, menjajući samo geografsku širinu. Pitao se kako je ovo, decenijama unazad, urađeno približnom procenom položaja.

Zakoračio je napred, kroz retko nisko rastinje i tesno zbijena stabla. Sunčeva svetlost probijala se kroz prolećne lisnate krošnje i obasjavala tlo. Koža ga je peckala od vrućine i vlage, teške poput peškira, koja ga je podsetila na dečачke dane u centralnoj Džordžiji.

Nešto manje od dvadeset metara od drveta sa mape naišao je na hrpu kamenja, gusto obraslog lišajem. Rečeno mu je da obrati pažnju upravo na takvo mesto. Sagnuo se i pregledao kamenje, koristeći četkicu da ukloni zeleni sloj sa kamenja. Na jednom kamenu blizu tla našao je uklesan broj 7.

Jedva vidljiv. Ali bio je tu.

Podigao je kamen veličine loptice za bejzbol i okrenuo ga. Brzo je prešao četkicom preko njega i opazio dva slova.

JI.

Saznao je da je mnogo putokaza namerno postavljeno u ove šume. Bili su tu ali kao da nisu, toliko očigledni da niko na njih nikada ne bi obratio pažnju. Ova hrpa kamenja izgledala je kao savršen primer. Bila je beznačajna, osim ako ne biste zaista obratili pažnju na nju. Setio se nečega što mu je jednom rekao njegov deda.

„Zašto sakriti plen ako nemaš način da ga ponovo nađeš?“

Baš tako.

Pretpostavka je sada bila da *JI* znači „jugoistok“. A 7? Ko zna? Verovatno samo skretanje na pogrešnu stranu. Svako ko bi to ikada video, ne bi ni pomislio da prevrne kamen. Ali za nekoga ko zna, ko je došao da uzme šta god da je tu sakriveno, broj 7 je služio kao oglasna tabla da mu privuče pažnju. Takođe je znao da je za tajnu grupu koja je navodno sakrila te sanduke 7 bio simboličan broj, koji je govorio: „Pokretni most je spušten, put napred je otvoren.“ Sve je to bio deo njihovog tajnog, šifrovanog jezika.

Uključio je magnetometar. Uzdržavao se da ranije koristi uređaj kako bi sačuvao bateriju. Skrenuo je na jugoistok, što ga je vodilo nazad do drveta sa mape, i pripremio se. U terenskim beleškama iz 1909. pominjalo se još skrivenih orijentira.

Genijalan sistem obezbeđenja.

Neoboriv dokaz ljudske inventivnosti.

Držao je magnetometar tik iznad zemlje. Drugom rukom držao je GPS lokator i išao pravom linijom na jugoistok, prelazeći detektorom metala napred-nazad. Posle dvadesetak metara uređaj je zazujao. Spustio je sve na zemlju i pronašao ašov na sklapanje u rancu. Kleknuo je i pažljivo otkopavao zemlju iznad mesta na koje je aparat ukazao. Mekana plodna zemlja izletala je napolje u vlažnim grumenovima. Na dubini od petnaest centimetara naišao je na veoma zardao vršak gvođenog pluga. Znao je da ga ne treba pomerati. Umesto toga, moraće da saznaje pomoću njega.

Raščistio je zemlju i video u kom pravcu plug pokazuje.

Jugozapad.

Bio je zadivljen što je taj predmet uopšte ovde. U terenskim beleškama iz 1909. napominjalo se kako su razne potkovice, pijuci, glave sekira i, razume se, šiljci plugova bili zakopani na deset do petnaest centimetara dubine. Dovoljno da ostanu skriveni, ali nedovoljno da ih igla kompasa ne bi otkrila. Ako pređeš kompasom preko zakopanog gvožđa, igla će reagovati, slično kao što isečak papira u blizini magneta počne da se ponaša kao magnet. Martin Tomas proverio je teoriju kada je bio ovde pre mesec dana sa novim šiljkom pluga i zapisao je da je tačna. To nije bilo ni izbliza dobro kao magnetometar, ali ova ideja sigurno je bila njegova preteča. Samo što u jednačinu nije bilo uključeno vreme. Rđanje smanjuje magnetne sposobnosti, tako da je bilo pitanje da li bi kompas sada bio od ikakve koristi. Bogu hvala za modernu tehnologiju.

Grudi su mu se stegnule od iščekivanja.

Ovo je bilo uzbudljivo.

Svidelo bi se njegovom dedi.

Ali bilo je i ozbiljno, pošto je pre mnogo vremena ovde poginuo čovek, a Martin Tomas nedavno je bio upozoren.

Zato je ostao na oprezu, čvršće stegnulo svoje instrumente i krenuo prema jugozapadu. Posle još dvadeset metara našao je još jedan zakopani orijentir, ovog puta glavu sekire, koja je i dalje pokazivala na jugozapad. On je pazio i kako korača i kako kopa. Ovo je bila zemlja zvečarki, i poneka od njih možda je ispuzala da uživa u toplom popodnevju. To je bio još jedan razlog iz kog mu je futrola s *beretom* bila na lako pristupačnom mestu u rancu.